

Протокол	<p>Петнадесето официално заседание на КН на ОПРР 09 декември 2014 г. 9:30 ч. хотел „Новотел Пловдив”, гр. Пловдив</p>
<p>Предмет:</p>	<p>Петнадесето официално заседание на Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г.</p>
<p>Участници:</p>	<p> Лиляна Павлова, МРРБ Деница Николова, МРРБ Иван Попов, МРРБ Ирина Захаријева-Шопова, МРРБ Боряна Войчева-Ненкова, МРРБ Тамара Кулева, МРРБ, СЦР Антонина Дончева, МРРБ, СИР Юлиян Моллов, МРРБ, ЮЦР Николай Николов, МРРБ, ЮИР Илиана Георгиева, МРРБ, ЮЗР Илиана Захаријева, АПИ Таня Вълкова, МТИТС Десислава Михалкова, МИ Мария Иванова, МТ Станислав Стефанов, МФ Венислава Бояджиева, МЗХ Маргаритка Цветкова, МОН Адам Персенски, МЗ Владимир Русев, МС Татяна Савова-Павлова, МС Добринка Кръстева, МС Арсений Георгиев, МС Арслан Ахмедов, НСИ Любка Лазарова, ИАРА Атанас Суров, РСР, СЦР Цветомир Петров, РСР, СИР Радка Тилева, РСР, ЮИР Даниел Панов, НСОРБ Здравко Сечков, ФРМС Илиана Филипова, БАРДА Иван Бойков, КРИБ Стефан Костадинов, БТПП Стефан Василев, АИКБ Камен Колев, БСК Емил Димитров, КТ „Подкрепа” Василка Костадинова, МФ Силвия Георгиева, НСОРБ-АКТИВ Ангел Ангелов, МК Николина Чапанова, АПИ Марияна Василева, МЗ Ивелина Георгиева, МЗ Гургана Митрева-Кирилова, МС </p>

	Марек Теплански, ЕК Борислава Удфорд, ЕК Руска Бояджиева, община Бургас Стефан Герасимов, ФОНД ФЛАГ Ива Петкова, ФОНД ФЛАГ Димитър Кацарски, община Пловдив Христо Грудев, ОА Пловдив Татяна Проичева, МРРБ Мария Станевска, МРРБ Ася Агова, МРРБ Янита Биразова, МРРБ Дария Шамонина, МРРБ Петя Димова, МРРБ Цветелина Димитрова, МРРБ
	Янита Биразова, МРРБ
Въведение:	
<p>Петнадесетото официално заседание на Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г. (КН на ОПРР) беше проведено в хотел „Новотел Пловдив“, град Пловдив. Присъстваха членове на Комитета за наблюдение на ОПРР, в това число представители на министерства, агенции, държавни ведомства, сдружения на общини, регионални съвети за развитие и социално-икономически партньори, наблюдатели от Европейската комисия, както и представители на ГД „Програмиране на регионалното развитие“ към МРР – Управляващ орган на ОПРР и Секретариат на КН.</p>	
Откриване на заседанието и приветствие на г-жа Лиляна Павлова, министър на регионалното развитие и благоустройството и приветствие на г-н Марек Теплански, ГД „Регионална и градска политика“, ЕК	
<p>Г-жа Деница Николова откри 15-тото заседание на Комитета за наблюдение на ОПРР 2007-2013г. с думите, че се надява всички присъстващи да се убедят в положителния резултат от изпълнението на Оперативната програма и всички предприети стъпки в последните 3 седмици, в посока плавното довършване на настоящия програмен период до края на 2015 г.</p> <p>Г-жа Лиляна Павлова благодари за присъствието на представителите на Европейската комисия, които вече са имали възможността да посетят и видят част от проектите, които се реализират по програмата - в частност, добри проекти за туристически атракции и проекти свързани със сектора на здравеопазване и по – точно открития специализиран център за онкологични заболявания в гр. Пловдив.</p> <p>Г-жа Павлова изтъкна, че в края на 2014 г. трябва да се направи равностметка за изпълнението на програмата, тъй като остават месеци до приключването на програмния период от гледна точка на разплащането. Настоящата 2014 г. е определена като година на предизвикателства – тежка за самата програма и за всички, които имат отношение към нея, особено за бенефициентите. Именно те са тези, които в най-голяма степен усещат всеки един проблем. През 2014 г. парите по програмата бяха частично спрени и сега е моментът да бъдат положени максимални усилия за разплащането на достатъчно</p>	

финансови средства, за да не бъде загубен финансовия ресурс на принципа на правилото N+2. В последните седмици са положени максимални усилия за възстановяване на доверието и подобряване на системите за управление и контрол, с цел възобновяване на плащанията по оперативната програма. Г-жа Павлова благодари на УО на ОПРР за усилията в тази посока и на ЕК за подкрепата в този процес, като информира, че от 08.12.14 г., одитният екип на Главна дирекция "Регионална и градска политика" вече прави проверка на извършените от УО действия, свързани с коригиране на системите за управление и контрол и налагане на финансови корекции. Това дава увереност, че с усилията на двата екипа през януари 2015 г. средствата по програмата могат да бъдат изцяло възстановени и паралелно с процеса на определяне на нередностите, идентифициране и налагане на финансови корекции и подобрене на системите за управление и контрол приоритет за УО е било и регулярното разплащане с бенефициентите, а оттам и регулярното разплащане от бенефициентите към изпълнителите. Назад във времето, липсата на разплащане е било проблем - в продължение на 8-9 месеца не са извършвани редовни разплащания и плащанията от бенефициентите към изпълнителите бяха преустановени. Това е превърнало редица проекти в много рискови проекти, проекти в забава и разкопани градове в средата на зимата. Именно затова усилията от последните седмици са насочени към осигуряване на максимален финансов ресурс и разплащане по всички проекти. Г-жа Павлова изрази надежда, че и г-н Панов като представител на НСОРБ, ще потвърди, че към момента осигуряването на финансов ресурс и липсата на забавени плащания са факт. Има сериозен финансов поток насочен към общините и именно това е правилният подход. Това е изключително важно, защото ако до края на тази седмица - 12.12.14 г. не се разплатят всички възможни текущи проекти в процес на изпълнение и те не бъдат верифицирани и сертифицирани, този сериозен финансов ресурс ще бъде автоматично загубен и приспаднал от общия бюджет на програмата. В началото на мандата на правителството на 07.11.2014 г. сумата, която трябваше да бъде разплатена до края на 2014 г., за да не загубим средства беше 106 млн. евро. Това е един изключително голям ресурс средства и всички усилия са насочени в посока той да не бъде загубен. Г-жа Павлова подчерта, че тези 106 млн. евро не са спестен ресурс, който е свободен и чака да бъде усвоен. Сумата от 106 млн. евро е тази, която бенефициентите трябва да разплатят по текущите си проекти. Програмата е договорена на 105 % и това е факт. Има сключени договори за над 3,1 млрд. лв. по програмата и по всички тези проекти през 2013 г., 2014 г. и 2015 г. има минимален обем плащания, които трябва да бъдат разплатени. За съжаление, може би от неразбиране на процеса, е останало грешното впечатление, че тези 106 млн. евро са спестени и тепърва ще се договарят през ноември 2014 г., ще ги усвоим през 2015 г. и програмата ще бъде спасена. Г-жа Павлова още веднъж подчерта, че това са средства, за които УО е апелирало към бенефициентите да разплащат към своите изпълнители и съответно УО да сертифицира към ЕК, за да няма намаляване на бюджета на програмата. Рискът от загуба на средства все още е голям. Разплащанията вървят, но те не са достатъчни, за да не се загубят средства. Важното е, че към момента под риск не са 106 млн. евро, а много по-малко. В тази ситуация ще се разчита и на Сертифициращия орган да разреши до последната минута да се верифицира и сертифицира, за да може с общи усилия да се направи така, че България да не загуби средства.

Изключително важна тема на днешното заседание е вземането на решение за определяне на проектите, които да бъдат утвърдени като резервни, в случай на спестени средства. При положение, че има рисков проект, който няма да се

изпълни или от който бенефициента по една или друга причина ще се откаже, трябва да има списък с резервни проекти. Към момента няма свободни средства от спестен ресурс, но във всяка една програма и във всеки един проект се случва да има спестени средства по някаква причина. Целта е да се направи списък с проекти, които при наличие на свободен ресурс да бъдат реализирани в рамките на 31.10.2015 г. По този начин и да останат спестени средства, те няма да бъдат върнати и ще бъдат усвоени. Предложението, което ще бъде направено днес, е на база анализ, който показва че има 25 високо рискови проекти по програмата на стойност около 370 млн. лв. Тези проекти са рискови, но все още има възможност да бъдат изпълнени успешно. Въпреки това трябва да се гарантира, че ако по някаква причина тези рискови проекти не се изпълнят, има с какво да бъдат заменени. Затова предложението е свързано с изготвянето на пакет от проекти на стойност около 280 млн. лв. с готовност да бъдат реализирани във всеки един момент. Тези проекти са свързани с допълване на средства към Северна скоростна тангента, решение взето на предишно заседание, това са чакащите за финансиране одобрени проекти по градска среда, това са допълнителните компоненти по проектите за градски транспорт, това е необходимото финансиране за закупуване на допълнително медицинско оборудване в сектор Онкология, както и проектите за социални жилища.

Горепосочените категории проекти са определени като възможност за финансиране на резервни проекти при освобождаване на финансов ресурс. Паралелно с това идентифицираните 25 високо рискови проекти не трябва да губят мотивация за изпълнение. Пример за такъв проект е проектът за Северна скоростна тангента, той е рисков проект поради една година забава в отчуждителните процедури. Другите проекти са свързани с туристически атракции, с деинституционализацията, закупуването на медицинско оборудване в общинските болници, проектът за Ларгото и широколентовия достъп. Г-жа Павлова апелира към полагане на максимални усилия, за да не се прекратят тези проекти, защото ако те не се довършат, бенефициентите ще трябва да върнат и вече дадените им в рамките на програмата средства.

Г-жа Павлова каза, че днес ще бъде и първото заседание на Оперативна програма Региони в растеж 2014-2020 г. и днес се полагат основите на съвместната работа между УО, членовете на Комитета за наблюдение и ЕК до 2020 г. Тя изрази надежда за по-успешно изпълнение на новата оперативна програма. На първото заседание трябва да бъдат приети правилата за работа на Комитета за наблюдение. Бюджетът на програмата за следващия програмен период е същият, аналогичен на този, който е по програмата, която приключваме в момента, и е в размер на 3,1 млрд. лв. Предстои финализиране на преговорите с ЕК одобрението на новата програма, за да може 2015 г. да не бъде нулева от гл.т. на договори за безвъзмездна финансова помощ, а и от гл.т. на строителния бранш. Предвид приключването на всички проекти през 2015 г., ако не започнат нови такива, строителният бранш ще има сериозни проблеми. Именно затова усилията са насочени преговорите с ЕК да бъдат приключени успешно през пролетта на 2015 г., за да може да се утвърди новият формат на оперативната програма.

Паралелно с финализирането на одобрението на програмата ще се работи и в посока максимално бързо да се даде възможност на бенефициентите да кандидатстват с проекти по програмата. Самият процес по кандидатстване, одобрение на проектите и предоставяне на безвъзмездната финансова помощ отнема не малко време. Ще бъдат положени максимални усилия двата процеса да вървят успоредно, за да може едновременно с одобрението на проектите бенефициентите да подготвят и тръжните си процедури за избор на изпълнители.

Става въпрос за общините, които ще изпълняват проекти, свързани с общинска образователна инфраструктура, държавни институции, отговарящи за държавна образователна инфраструктура, както и Агенция "Пътна инфраструктура". Само при изключително добра координация и пълна мобилизация между заинтересованите страни може да се направи така, че още през 2015 г. на бенефициентите да бъде предоставена безвъзмездна финансова помощ.

Много важно е да бъдат сключени и първите договори с изпълнители за строителство по отделните проекти. Г-жа Павлова изрази своята увереност, че със добра координация и мобилизация може да се направи опит поне частично някои от проектите да започнат своето реално изпълнение през лятото на 2015 г.

Трябва да бъдем и много внимателни по отношение на спряното финансиране, наложените финансови корекции от ЕК и проблемите, които очертаваме като най-често срещани грешки. В 99 % от случаите това са препоръки, свързани с процедурите по възлагане и сключване на договори, а понякога и лошо качество на изпълнението. Най-честата причина са методиките и критериите за оценка, както и начините на оценяване и затова трябва да бъдем много внимателни. Г-жа Павлова отбеляза, че именно поради тези причини в близко бъдеще ще бъде довършена инициативата с Камара на строителите, под ръководството на ресорния заместник-министър председател по икономическата политика и еврофондове - Томислав Дончев, съвместно с Агенцията по обществени поръчки да бъдат въведени типови договори и типова документация, включително и методиките за оценка, за да бъде минимизирана субективността. Ще бъде направено типова документация по видове услуги – за строителство, строителен надзор и доставка. Целта е да се улеснят бенефициентите и да се намали драстично риска от проблеми и налагане на финансови корекции. Във всяка една държава-членка има спрени фондове и наложени финансови корекции, но това не трябва да ни плаши. Важно е да се оцени ефекта от инвестицията и да си научим урока, а именно да се внимава при възлагането на проекти.

Г-жа Павлова увери, че независимо, че има много финансови корекции, а също и налагане на плоска финансова корекция, средствата отново ще се върнат в програмата и ще може да се финансират нови проекти и реално няма да има загуба на средства. Ще има индивидуални корекции или както в случая плоска корекция, която ще бъде поета като наказание за допуснатите грешки. Г-жа Павлова каза, че г-жа Деница Николова като Ръководител на Управляващия орган ще представи детайлно всички споменати теми и проблеми. Тя увери, че има воля от най-високо ниво на управление нещата да се случат по най-добрия начин и да се постигне максимално усвояване. Г-жа Павлова пожела успешно заседание на членовете на Комитета за наблюдение.

Г-жа Деница Николова отбеляза, че в рамките на изпълнението на Оперативна програма Регионално развитие 2007-2013 г. е имало моменти, в които програмата е била най-успешна от гл.т. на изпълнение и първата програма, която започна да мисли за новия програмен период и УО беше първият изпратил за одобрение в ЕК новата програма, към днешна дата екипът на УО отново има възможност да докаже с действията си, че програмата отново може да бъде в своя възход и да се реализира по най-добрия начин. Г-жа Деница Николова даде думата на г-н Марек Теплански, и.д. началник отдел България в Генерална дирекция Регионална и градска политика.

Г-н Теплански каза, че е необходимо да бъде отбелязана важността на финалния етап на изпълнение на програмата. Той отбеляза, че 2014 г. наистина е била свързана с редица предизвикателства, но не трябва да се забравя, че 2015 г. ще бъде белязана от още по-големи предизвикателства. Има още много

работа, която трябва да се свърши. През следващите 12 месеца координацията и сътрудничеството ще бъдат задължителни за всички заинтересовани страни. От името на своите колеги и от негово име г-н Теплански потвърди готовността да бъде подпомогнат УО по отношение изпълнението на проектите и постигане целите на програмата. Има много теми по дневния ред, които следва да бъдат дискутирани днес, и които не могат да бъдат отлагани повече. Г-н Теплански пожела успешно заседание на всички присъстващи.

Приемане на протокола от четиринадесетото заседание на Комитета за наблюдение

По първа точка от дневния ред, *„Приемане на протокол от четиринадесетото заседание на КН на ОПРР“*, г-жа Деница Николова посочи, че след предварителното му изпращане за съгласуване са получени бележки от техническо естество, които са отразени. Протоколът е изпратен в окончателния му и ревизиран вариант до всички членове на КН. Допълнителни коментари и бележки не бяха направени и протоколът бе приет единодушно.

Взети решения:

Решение 1

КН приема протокола от четиринадесетото заседание на КН на ОПРР.

Информиране за проведени писмени процедури на КН

По втора точка от дневния ред, *„Информиране за проведени писмени процедури“*, г-жа Деница Николова даде думата на г-жа Мария Станевска, началник отдел Изпълнение на програмните приоритети.

Г-жа Мария Станевска каза, че с оглед проследяването на правилото N+2, УО на ОПРР изготвя регулярен анализ за степента на реализация на проектите по програмата, както и на свободния ресурс. Свободният ресурс се наблюдава след приключване на договора за БФП, както и при анексиране на такива договори след провеждане на Обществена поръчка и сключване на договори с изпълнители. В тази връзка, в съответствие с решение на КН, целият регулярно освобождаващ се ресурс по програмата, с изключение на схемата за социални жилища и схемите по Приоритетна ос 5 – Техническа помощ, се пренасочва към големия проект за изграждане на Северна скоростна тангента. На 14-тото заседание на КН. УО на ОПРР е представил информация за реалокациите на средства към проекта за Северна скоростна тангента към онзи момент. След 14-тото заседание на КН е проведена писмена процедура, на която са взети две решения. Първото решение е с оглед минимизиране на риска от загуба на средства към края на 2014 г., КН е дал мандат на РУО да финансира изпълнени или в напреднал стадии на изпълнение проекти за рехабилитация и реконструкция на второкласна и третокласна пътна мрежа с конкретен бенефициент АПИ, като това са били проекти с реална възможност за приключване на всичките им дейности, включително вхвърляне на Искане за окончателно плащане до 31.10.2014 г. с оглед на верифицирането и сертифицирането на средства до края на настоящата година. Средствата, необходими за тяхното финансиране, следва да бъдат осигурени от спестените към момента средства за Северната скоростна тангента. Г-жа Мария Станевска каза, че второто решение, взето по време на тази писмена процедура е за

определяне на 5 общини за конкретни бенефициенти по схемата за социални жилища. Това са общините Тунджа, Столична, Варна, Лом и Казанлък. В тази връзка решението продължава със следното: да се изменят изискванията за кандидатстване по схемата, да се поканят тези 5 общини да подадат проектни предложения, като договори за БФП да се сключат след наличие на влязло в сила решение за избор на изпълнители по основните дейности по проекта до края на 2014 г., а за община Казанлък – до март 2015 г.; допълнителния необходим финансов ресурс да се насочи към схемата; бюджетът на тези проекти да се уточни след преценка за реалната им готовност за изпълнение; необходимият финансов ресурс да се осигури от регулярно освобождаващия се ресурс по текущи схеми за БФП.

Г-жа Деница Николова благодари за направената презентация и каза, че в рамките на днешното заседание ще се коментират тези решения, взети чрез писмената процедура, от гледна точка на статуса на подадените към УО проекти и съответно реалните им шансове за физическо изпълнение до 31.10.2015 г. В тази връзка, към момента ОПРР е договорена на 105%, което означава, че за сега не само няма спестен ресурс по нея, а дори има недостиг, който касае дофинансирането на Северната скоростна тангента в размер на 159 млн.лв.

Преглед на напредъка в изпълнението на ОПРР и предизвикателствата в постигане на целта N+2 към 31.12.2014 г., както и предизвикателствата при приключване на програмата

По следващата точка от дневния ред, *“Преглед на напредъка в изпълнението на ОПРР и предизвикателствата в постигане на целта N+2 към 31.12.2014 г., както и предизвикателствата при приключване на програмата”* г-жа Деница Николова каза, че ще бъде представено общото изпълнение на ОПРР към настоящия момент, със съответните рискове и успешно изпълнени проекти. В рамките на целия програмен период до момента са обявени 48 схеми за предоставяне на БФП, с което бюджета на програмата е изчерпан. Сключени са 1103 договора в размер на 105% от целия бюджет на програмата. Разплатените към ноември 2014 г. средства са 72% от договорените или 75% от бюджета на програмата. Разликата в процентите е в следствие наддоговарянето. Предвижда се към края на годината разплатените средства да са 75% от договорените или 79% от бюджета на ОПРР.

По всички приоритетни оси се наблюдава плавно усвояване на средствата. Забава има само в приоритетна ос 2, която е следствие от допълнително одобрения проект за Северна скоростна тангента. Има известно забавяне и в изпълнението на приоритетна ос 5 – Техническа помощ, от гледна точка на общините, свързани с подкрепа за следващия програмен период за изготвяне на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие за малки градове и по отношение на финансовия ресурс, предоставен на общините за подготовка на работни и технически проекти, с които да се стартира успешно новия програмен период.

По отношение на постигане на целта N+2 е направена оценка на риска, която възлиза на 106 млн. европейско финансиране, които към момента все още са рискови, дотолкова, доколкото УО все още не е подал финансовия си доклад по сертификация към Сертифициращия орган. От този доклад ще стане ясно дали до края на годината ще се преодолеят рисковете и ще се изпълни правилото N+2 или има риск, който няма да бъде покрит и ще има загуба на средства и

намаляване на бюджета на програмата. Вложени са усилия на УО, направена е допълнителна организация на работата за минимизиране на риска, за да се отчете един минимален риск от неусвояване на средства по Оперативната програма. В рамките на взетите мерки за организация на работата за минимизиране на риска е предвидено спрените до момента средства по приоритетна ос 1 и приоритетна ос 3, да бъдат включени в Междинен доклад по сертификацията да може и тези средства да се предявят към Европейската комисия за разплащане. Към момента, в който има изчистване на системите за управление и контрол и потвърждаването им от одиторите от Европейската комисия към края на януари 2015 г. ще има възможност да бъдат възстановени и тези средства. Европейската комисия е задържала 2 сертификата, които покриват реално плащане по приоритетна ос 1 и приоритетна ос 3, с които към момента не може да бъде разполагано на национално ниво. Този ресурс би помогнал много за плавната реализация на проектите по програмата.

Въпреки това, правителството е направило необходимата организация необходимите разплащания към общините да бъдат осъществявани, за да няма забава в реализирането и физическото изпълнение на проектите. За момента 91% от бюджета на програмата са реално възможни за усвояване. Като УО се стреми към 100% усвояване на бюджета и пълно посрещане на правилото N+2 към края на 2015 г. Към момента, с оглед рисковите проекти в изпълнение се отчита този процент на риска, за който следва да бъдат предприети мерки и да бъдат взети управленски решения за неговото намаляване до нула. Вземането на днешните решения ще даде възможност за гъвкавост на УО в случай на реализирани спестени средства, те да бъдат използвани веднага от гледна точка на проекти, които биха могли да бъдат финансирани.

По отношение на текущия анализ, който се прави от УО за рискови проекти, той вече е ежемесечен. При стартирането на анализа през 2012 г., той се правеше на 3 месечна база, но сега, предвид критичния период от гледна точка подsigуряване максималното усвояване на средствата, той е правен всеки месец. В тази връзка 25 проекта за БФП са определени като високо рискови, които представляват 25% от общия обем договори в изпълнение. Основна причина за високия риск е все още липсата на сключени договори с изпълнители по основните дейности, като строителство, строителен надзор или доставка. Като рискови се отчитат и забавянията в графици за изпълнение на проектите, което е следствие от редица причини. Г-жа Деница Николова апелира да се положат необходимите усилия успешното приключване на тези проекти, защото трябва да се изпълнят целите и да се постигнат заложените индикатори. Всяка реалокация и всяко заместване на проекта е свързано с доста допълнителни усилия и от страна на УО, а също така е неприемливо от гледна точка на постигане на целите. За УО е важно рисковите проекти да се изпълнят, а не да се върви в посока на тяхна замяна.

Проектите с добро изпълнение и регулярно подаване на искания за плащане са 105 на обща стойност 350 млн.лв. Необходимо е регулярно подаване на искания за плащане, за да се постигне по – голяма усвояемост. Високорисковите проекти се изпълняват от общини и от конкретни бенефициенти държавни институции. Г-жа Деница Николова подчерта, че наистина се полагат усилия високорисковите проекти да се изпълнят успешно. По отношение на действията за преодоляване на риска от загуби на средства, са предприети стъпки по оценка на риска на проектно ниво на ежемесечна база. Към момента има и списък от резервни проекти и предложения, които в рамките на днешното заседание ще бъдат обсъдени от гледна точка на бъдещи възможности за

финансиране при потенциално освобождаване на спестен ресурс от страна на програмата, вследствие от приключващи проекти или такива, за които на определен етап от изпълнението всички заинтересовани страни преценяват, че не биха могли да бъдат изпълнение до края на програмния период.

В рамките на програмата има ключови инвестиции, бюджетни линии и мерки, които се изпълняват по отношение на интегрирания градски транспорт. В тази посока е насочен ресурс от над 500 млн. лв., които покрива проекти на седемте големи града в страната от гл.т. на финансиране на мерки за подновяване на подвижния състав, подобряване на градския транспорт, рехабилитация на транспортната инфраструктура в градовете, изграждане на велоалеи и всички съпътстващи допълващи мерки, които постигат интегрираност на градския транспорт в рамките на един град. Към момента тези проекти също носят своите рискове с оглед на това, че три от седемте проекта са големи проекти по смисъла на Регламента. Това означава, че зад тях стои не само финансов ресурс, но и огромни ангажменти, които са поети към ЕК за тяхната реализация.

Друга основна бюджетна линия и мярка, която се изпълнява е рехабилитацията и реконструкцията на второкласната и третокласната пътна мрежа. В рамките на изпълнението на тази операция има множество реализирани проекти. Линията, която се следва е, че трябва да се рехабилитират пътища и напълно да се усвоява бюджета по тази операция, за да се постигне по-голяма свързаност в рамките на пътната инфраструктура, която от своя страна дава възможност за икономическо развитие на страната.

Следваща ключова инвестиция е мярката свързана с деинституционализацията на децата в България. В този програмен период се финансират общини, които да изпълняват мерки за затваряне на институциите, в които към момента има деца с увреждания, и заместването им с близки до семейната среда жилища, в които децата да имат по-добри условия на живот. Г-жа Николова каза, че това е една от успешните мерки, реализирани по програмата, и към момента има добър натрупан опит в изпълнение на такъв тип мерки. Най-ключово за тази мярка е, че всъщност тя е свързана с кръстосано финансиране от Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси", което дава възможност не само да се финансира инфраструктурата, но и да се създадат добри условия за живот на децата и да се осигурят необходимите услуги от гл.т. на грижи за тях. Дадена е възможност децата да получат своята подкрепа и да бъдат социализирани и интегрирани в обществото като равни чрез дадените им шансове за развитие.

По мярката свързана със социални жилища, която се фокусира върху маргинализираните групи, вкл. ромско население, успешно се изпълняват три проекта и те ще бъдат завършени, така, както е планирано в договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Има и предизвикателства от гл.т. на модел на изпълнение и управление на тези проекти, но разбира се УО на ОПРР полага всички усилия, за да се подsigури кръстосаното финансиране от Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси". Заедно с екипа на Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" е направена възможна реализацията на проекти.

Г-жа Николова каза, че инициативата JESSICA започва своето изпълнение през този програмен период пилотно, но ще бъде широко застъпена в новата оперативна програма. По JESSICA се финансират проекти, свързани с устойчиво градско развитие. Инициативата дава възможност чрез ниско лихвени кредити,

дялове или гаранции да бъдат финансирани проекти, по които има възможност за сформирание на публично-частни партньорства и съответно има възможност за финансиране на частни инвеститори за изпълнение на мерки по линия на устойчивото градско развитие. В рамките на тази инициатива двата фонда за градско развитие се справят успешно. Към края на 2014 г. е отчетено финансиране от страна на двата фонда към проекти в размер на над 100 млн.лв. за всеки един от тях. По JESSICA има разпределение на средствата между седем града, като единият фонд управлява инвестициите само на територията на гр. София, а вторият фонд отговаря за инвестициите в шестте големи града. В тази мярка към момента е налице разумна увереност, че към края на 2015 г. целият предоставен финансов ресурс на двата фонда ще бъде разпределен към проекти. Вече има и успешно изпълнени проекти, които показват своя видим ефект от това, че средствата от ЕС биха могли да се използват не само за грантово финансиране, но могат да бъдат вложени и в друг инструмент, който да създава възможности тези средства, веднъж вложени в проекти, да бъдат възвърнати във фонда, който ги е финансирал, и отново да бъдат насочени по линия на устойчивото градско развитие.

Г-жа Николова каза, че към момента по програмата има 751 приключени проекта. Реконструирани са сгради на образователна, социална и културна инфраструктура. По линия на деинституционализацията са изградени 66 центъра за настаняване от семеен тип и 15 защитени жилища. Рехабилитирани са 1023 км пътна мрежа. Подобрена е градската среда, изградени са пешеходни зони, велоалеи и тротоари за над 821 кв. м. Реновирани са над 72 туристически атракции и обекти. Това са изключително значими за страната проекти, защото културното наследство на България има своята стойност и биха могли да бъдат привлечени много туристи и инвеститори. В рамките на оперативната програма основна цел на УО е всичко, което се случва по програмата, да бъде публично представено като информация и да има прозрачност във всички процеси, свързани с усвояването на средствата. В тази посока са направени 56 излъчвания в електронни медии, 25 публикации в печатни медии, 87 официални церемонии за откриване на обекти по програмата, с което са показани постигнатите резултати. В допълнение, по линия на техническа помощ регулярно се организират семинари, както за увеличаване на капацитета на УО за подобряване на системите за управление и контрол, така и по отношение на мерките, които се предприемат, за да могат самите бенефициенти да получат необходимата квалификация.

Информирание за изпълнението на плана за действие за предприетите мерки относно прекъсване на плащанията по приоритетни оси 1 и 3 по ОПРР

По следваща точка от дневния ред, "Информирание за изпълнението на плана за действие за предприетите мерки относно прекъсване на плащанията по приоритетни оси 1 и 3 по ОПРР" г-жа Деница Николова информира, че през април 2014 г. е проведен одит от Главна дирекция "Регионална и градска политика" в ЕК и е установено, че системите за управление и контрол по отношение на приоритетна ос 1 (ПО 1) и приоритетна ос 3 (ПОЗ) на ОПРР не отговарят на изискванията, свързани с подсигуриране на ефективен контрол при реализирането и усвояването на средствата по Програмата. Получен е официален одитен доклад, който съдържа препоръки към УО и мерки, които трябва да бъдат предприети за подобряване на системите и изчистване на натрупалите се грешки. УО на ОПРР е започнал реализацията на корективните

мерки, които получават видим ефект и резултат. УО и Одитирацият орган – ИА ОСЕС е са провели обучение на национално ниво, за подобряване на контрола по отношение на възлагането на обществените поръчки. Подобен е административният капацитет, както на УО, така и на бенефициентите чрез проведено обучение, на което бенефициентите са информирани за промените в методологията и контрола, наложени вследствие направения одит. В допълнение към това на сайта на Програмата е предоставена информация към всички бенефициенти за идентифицираните нарушения към настоящия момент по методологията, използвана във връзка с възлагането на обществените поръчки. Г-жа Николова информира, че ЕК е одобрила нови насоки за определяне на правила за налагане на финансови корекции, които са в сила от средата на 2014 г. С оглед прилагането на тези насоки на национално ниво са направени и съответните изменения в ПМС №134 за приемане на Методология за определяне на финансови корекции, които се прилагат спрямо разходите, свързани с изпълнението на оперативните програми, съфинансирани от Структурните инструменти на Европейския съюз, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за рибарство, което унифицира националните правила с насоките на ЕК. Актуализираните правила са приети в средата на 2014 г., но имат ретроактивно действие от началото на 2014 г. В допълнение на проверките и направените констатации са инициирани и промени в областта обществените поръчки. Работи се в посока, към средата на 2015 г. да има нов законопроект за изменение и допълнение на ЗОП, в който ще бъдат транспонирани директивите на ЕК, ще отговаря на изискванията на одитната методология по отношение на възлагането на обществените поръчки, и ще бъде в пълно съответствие с насоките на ЕК за налагане на финансови корекции. Към момента в тази посока се полагат и усилия за изработване на унифицирани правила и методологии за възлагане, така че тези методологии да не се считат за субективни, да дават обективни критерии за оценка и възможност за прозрачност в процеса на възлагане. Г-жа Николова отбелязва, че слабостите в обявяването на обществените поръчки, които се идентифицират като нарушения от страна на УО и в следствие на което се налагат финансови корекции, са свързани с проверките, които се правят по отношение на сроковете за възлагане, по отношение на дискриминационните критерии за подбор, които все още са елемент на част от обществените поръчки. В допълнение на това УО проверява и прави допълнителните контроли по отношение на офертите на отстранените участници, както и по отношение на офертата на спечелилия кандидат, във връзка с това дали е постигната равнопоставеност на процеса и дали в рамките на оценката не са отстранени участници, които не е следвало да бъдат отстранени или пък дали не са допуснати участници, които е следвало да бъдат отстранени. Всички тези контроли се правят от УО и се проследява целия процес от етапа на обявяване на една обществена поръчка до крайния етап свързан с издаване на решението и до приключване на процеса на обжалване. Г-жа Николова добави, че УО проверява и законосъобразността на методика за оценка, конкретно за наличието на дискриминационни или субективни критерии, които дават потенциални предимства на един изпълнител спрямо друг. От юни 2014 г. до момента в рамките на УО е направена статистическа извадка, въз основа на която от всички сертифицирани разходи по приоритетна ос 1 и приоритетна ос 3 е определена една популация и са проверени повторно 66 договора по двете оси. През периода септември-октомври 2014 г. са приключени всички препроверки от страна на УО по тези 66 договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по отношение на всички обществени поръчки. След извършването на тези проверки са остойностени нарушенията, които са

идентифицирани, и са идентифицирани пропуските в системата за управление и контрол. Резултатите са докладвани на Одитирация орган, както и на одитния екип на ЕК, който към момента, провежда проверка, с която следва да се потвърдят резултатите, установени от УО на база на направените препроверки. По приоритетна ос 1 е установена процентна грешка малко над 10 %, а по приоритетна ос 3 установената грешка е около 11,5 %. Вследствие на това УО наложени плоска финансова корекция, която ще изчисти системата на сертифицираните разходи, до юни 2014 г. В допълнение, чрез тази плоска финансова корекция ще може и за в бъдеще да се подсигури, че системата няма да допуска разходи, които да не отговарят на изискванията за контрол при тяхната сертификация. Настоящата седмица е изключително важна за УО на ОПРР, т.к. през нея се очаква предприетите мерки ще дадат своя резултат. Планът за действие е изготвен с цел в края на януари 2015 г. да има възстановяване на плащанията от ЕК, изчистване на системите за управление и контрол и осигуряване на успешна реализация на цялата оперативна програма до края на 2015 г.

Преглед на напредъка по Приоритетна ос 5 Техническа помощ

По следваща точка от дневния ред, *“Преглед на напредъка по Приоритетна ос 5 Техническа помощ”*, г-жа Деница Николова информира, че на база на представената информация, по-късно на заседанието ще бъде направено и предложение за решение, с което част от ресурса, който към момента е спестен, би могъл да бъде предоставен на част от градовете с оглед подготовката за следващия програмен период на техни инвестиционни проекти. **Г-жа Николова наблегна, че взетите решения от Комитета за наблюдение за текущо предоставяне на спестен ресурс не касаят Приоритетна ос 5 Техническа помощ. И към момента предложенията, които ще бъдат направени на днешното заседание, също не засягат разпределение на спестен ресурс по линия на Техническа помощ, която е с конкретни бюджети и е разпределена в три компонента.** Първият компонент касае УО на ОПРР като конкретен бенефициент, както и Дирекция Вътрешен одит в МРРБ и е свързан с изпълнение на мерки за програмиране, управление, мониторинг, оценка и контрол на оперативната програма. Той дава възможност и за подготовка на стратегически програмни документи за следващия програмен период. Към момента свободният ресурс по Компонент 1 е малко над 1 млн. лв. , като УО има изграден механизъм за оформяне на план, за изпълнение за всяка година и проектите, включени в този план се изпълняват в хода на реализация на програмата. По Компонент 2 има спестен ресурс от 6 % от бюджета и по него се изпълняват мерки за информация, публичност и комуникация по програмата. Компонент 3 е свързан с изграждане на капацитета на бенефициентите по програмата. В рамките на този компонент всички конкретни бенефициенти и общините, които предстои да бъдат финансирани по линия на ОП “Региони в растеж”, получават финансиране за изготвяне на стратегически програмни документи, както и за подготовка на следващия програмен период. По отношение на Компонент 1, по който бенефициент е УО на ОПРР, има сключени 50 договора, които са свързани с изпълнението на мерки за закупуване на оборудване, за обезпечаване работата на оценителните комисии, обучения на служителите, мониторинг, проверки на място, инвеститорски контрол, както и подготовка на програмен период 2014-2020 г. Голяма част от проектите вече са приключени. През 2015 г. предстои да бъде преразпределен и свободният ресурс към мерки, които имат своята ползност от гл. т. на УО за подобряване на управлението, мониторинга и контрола на

програмата. По Компонент 2 се изпълняват 6 проекта, свързани основно с договори, сключени с медиите, печатни медии, изработване на рекламни материали, сувенири, както и поддръжка на интернет страницата на програмата. По Компонент 3, по който се финансират основно мерки в подкрепа на бенефициентите за повишаване на административния им капацитет, както и в подкрепа на изработването на стратегически документи и проекти за периода 201-2020 г., към момента е налице плавно усвояване на средствата. Очаква се в рамките на следващите 3-4 м. да има ускоряване на изпълнението и усвояването по мерките, свързани с разработването на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие за четвърто ниво градове, както и за изработването на инвестиционни проекти, които са част от интегрираните планове за градско възстановяване и развитие и с които общините ще кандидатстват по Приоритетна ос 1 през новия програмен период. Г-жа Николова отбелязва, че не се предвижда спестения към момента финансов ресурс да се преразпределя, предвид че в началото на 2015 г. ще бъде направен детайлен анализ на възможността за усвояване на този ресурс и за мерките, които може да бъдат изпълнени до края на настоящия програмен период.

Обсъждане и приемане на промени в Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г.

По следваща точка от дневния ред, *“Обсъждане и приемане на промени в Оперативна програма Регионално развитие”*, г-жа Деница Николова каза, че ще бъде предложено оформяне на списък от резервни проекти, които при потенциален спестен ресурс, ще могат да бъдат приоритизирани и финансирани, когато такъв спестен ресурс бъде свободен. На 14.08.13 г. е проведена писмена процедура, с която е взето решение да се използва спестен ресурс по Северна скоростна тангента, ако бъде реализиран такъв, за допълващи проекти на Агенция Пътна инфраструктура. Към момента по Северна скоростна тангента има сключен основен договор на стойност 180 млн. лв., като стойността на целия проект е 235 млн. лв. Към момента има нужда да се осигурят още 159 млн. лв. При наличие на спестен свободен ресурс по програмата той ще бъде насочен към проекта за Северна скоростна тангента до покриване на дефицита от 159 млн. лв. Едва след това ще има възможност регулярно освобождаващият се ресурс да бъде предоставен към списъка от резервни проекти. Вследствие на взетите решения чрез писмени процедури през юли 2014 г. се предоставят 10 млн. евро за финансиране на проекти с бенефициент Агенция Пътна инфраструктура при условие, че ще бъдат реализирани до 31.10.2015 г. Чрез това решение е дадена възможност на Агенция Пътна инфраструктура към настоящия момент да обяви обществените си поръчки под условие и в случай на сключен договор, ще се вземе решение, дали тези проекти, вследствие на спестен ресурс, ще бъдат финансирани. През юли 2014 г. е взето и решение, което дава възможност на пет общини, да подадат проектни предложения за изграждане на инфраструктура по линия на социалната инфраструктура. Към момента проектните предложения на общините са подадени, оценката от страна на УО е приключила, като един от проектите е оценен под условие, т.к. все още има необходимост от допълнителна информация. В рамките на тези пет проекта е направена допълнителна оценка на риска, с която да се установи доколко тези проекти са реализируеми в срок до 31.10.2015 г. Към днешна дата две от общините имат обявени поръчки за основни дейности, а три са на етап вземане на решение за възлагане и за избор на изпълнител. За двете общини предстои да изчакат вземане на решение за избор на изпълнител и изтичане срока за обжалване. Останалите три общини не са готови да стартират обществените си поръчки, като и няма яснота в какъв срок

ще бъдат обявени. Всички тези рискови фактори дават несигурност на УО, че одобряването на тези проекти в рамките на резервния списък на първо място биха могли да се случат до 31.10.2015 г. Важно е да се отбележи, че мерките за социална жилищна политика се изпълняват съвместно с МТСП - в момента в който по ОПРР е направена инфраструктурата, МТСП следва да подсили да финансиране за маргинализираните групи, до идентифициране мерки за заетост и мерки, с които да се подпомогне интегрирането им в обществото. УО на ОПРР, счита че към момента тези проекти по-скоро биха били, нереализирани съгласно сроковете за допустимост на разходите по програмата. Г-жа Николова каза, че към края на ноември 2014 г. размерът на договорените средства е 105 % от бюджета на програмата и няма реализиран спестен ресурс. Ако се освобождава текущ спестен ресурс, към момента той се води спестен, но не е пренасочен към Северна скоростна тангента по процедурни причини, т.к. не е ефективно и от гл. т. на административно бреме да се реалокират средства на малки порции. Целият спестен ресурс, който в програмата ще бъде пренасочен към Северна скоростна тангента при формиране на по-голям процент средства към края на 2014 г. При наличие на спестен ресурс и реалокация на средства УО на ОПРР информира членовете на Комитета за наблюдение, след което те дават мандат на Ръководителя на УО да пренасочва средствата и да прави изменения в програмата. Г-жа Николова още веднъж подчерта, че оставащият необходим ресурс за Северна скоростна тангента е 159 млн. лв. Вследствие на направените реалокации на спестения ресурс този по Приоритетна ос 2 е с 3,7 млн. евро повече, докато в останалите приоритетни оси има намаление на бюджетите. Към момента мерките за социална жилищна политика за УО на ОПРР са изключително рискови от гл.т. на одобрение и изпълнение на проектите, защото оценката на риска показва, че тези проекти не влизат в периода на допустимост на разходите по програмата. Г-жа Николова информира, че има подадени и оценени проекти по линия на "Зелена и достъпна градска среда", но те не са финансирани, поради липса на наличен спестен ресурс. За голяма част от тези проекти УО има информация, че бенефициентите вече са стартирали обществени поръчки под условие, някои от тях са с избрани изпълнители, а в част от общините има и изпълнени обекти. За УО на ОПРР това са реализирани проекти в много краткосрочен план, дотолкова доколкото обектите са с по-малки стойности - 500 000 лв., и възможностите за реализация на тези проекти, като строителни дейности, са в рамките на 2-3 месеца. Това дава увереност на УО, че ако тези проекти бъдат поставени на първо място в списъка с резервни проекти, при реализиран спестен ресурс, може поетапно да се сключват договори с бенефициентите, така че те директно да изпълнят своите проекти до края на периода за допустимост. По линия на компонентите за интегриран градски транспорт може да осигури възможност за доставка на автобуси поне за един от градовете, а именно Стара Загора. Ще бъде дадена възможност ресурс от около 30 млн. лв. да се усвои до 31.10.15 г. Към момента има пълна проектната готовност за незабавно обявяване и стартиране на обществената поръчка под условие, така че проектът да има своя потенциал да бъде реализиран до 31.10.2015 г. Г-жа Николова, каза че е получено предложение от Министерство на здравеопазването по отношение на възможности за закупуване и доставка на допълнителна апаратура за лъчелечение, която включва уред за хеликална терапия и роботизирана система за стереотактична радиохирургия за нуждите на две болници. В тази посока УО на ОПРР има увереност, че инвестицията може да бъде изпълнена успешно до 31.10.2015 г. УО на ОПРР би могъл да формира списък от проекти, които да бъдат приоритизирани по начина, който вече беше представен и при реализиран спестен ресурс поетапно да сключва договори.

Сключването на договор за безвъзмездна финансова помощ по линия на списъка с резервни проекти ще може да бъде направено единствено и само, ако има избран изпълнител за основни дейности по тези проекти с влезли в сила решения (т.е. след изтекъл период на обжалване). Едва тогава УО ще има възможност да направи преценка по тази приоритизация в посочения ред до каква степен би могъл да финансира съответния проект с избран изпълнител. Желанието на УО е да даде равна възможност на всички да обявят своите обществени поръчки под условие към настоящия момент. Това категорично не означава, че УО ще има възможност да финансира всички проекти с избран изпълнител към определен период от време и не означава, че ще бъде натрупан достатъчен спестен ресурс, за да може да бъдат удовлетворени всички желания. Към момента УО поставя като условие сроковете за избор на изпълнител, които са съотносими и към срока за допустимост на разходите, а именно че до края на април 2015 г. трябва да има избрани изпълнители, за да се пристъпи към сключване на договори от резервния списък при наличие на спестен ресурс. Г-жа Николова каза, че края на април 2015 г. е максималната разумна крайна дата, защото от април 2015 г. до октомври 2015 г. има минимален период от време за изпълнение. В края на април 2015 г. УО ще иска абсолютно декларативно уверение от всеки един то бенефициентите, че те ще довършат физически проектите си в рамките на срока за допустимост. В противен случай УО ще си запази правото да не сключи договор за безвъзмездна финансова помощ. Г-жа Николова даде думата на г-н Марек Теплански.

Г-н Марек Теплански каза, че очаква членовете на Комитета за наблюдение да дадат мнение по направеното предложение. От негова гл.т. има няколко основни обстоятелства, които трябва да бъдат обсъдени. Има две забележки, първата е свързана с реалокацията на средства за социалните жилища, решение взето на предходен етап. Г-н Теплански каза, че отчита направения от УО анализ и краткото време, което остава за изпълнение на проектите, както и риска от неизпълнение на тези проекти. От направения анализ става ясно, че има голямо закъснение дори и в обществените поръчки и проектите няма да приключат навреме. Той обърна внимание, на това че по отношение на социалните жилища има системен проблем как да се изпълнят тези проекти. Въпреки закъснението в изпълнението на проектите като цяло е важно да се отбележи, че все пак се взимат необходимите мерки, които ще помогнат за приключването им в срок. За в бъдеще УО не може да си позволи такова забавяне, поради липсата на задоволителна проектна готовност или недостатъчни усилия на местно ниво за успешно изпълнение на проектите. Г-н Теплански каза, че е важно с общи усилия всички заинтересовани страни да намерят начин да осигурят възможност за изпълнение на всички готови проекти. По отношение на предложението за реалокация трябва да бъде отчетен въпросът свързан с възможността за реалокация между приоритетните оси, която ще наложи и промяна в програмата. Има възможност, дадена в насоките за приключване на програмата, свързана с реалокация на до 10 %. Всички тези промени трябва да бъдат взети като решения от Комитета за наблюдение към април 2015 г., когато има окончателна информация каква е стойността на средствата, които все още могат да бъдат договорени и и проектите, които могат да бъдат изпълнени до края на програмния период. Когато се обобщят всички искани промени, ще се прецени и необходимостта от промени в Програмата. Към момента все още се работи за успешно усвояване на средствата и е възможно да има спестен ресурс, който не е ясно в какъв размер ще бъде и дали ще се реалокира.

Г-жа Деница Николова каза, че по отношение на коментара за бъдещото изпълнение на оперативната програма през април 2015 г. ще има финален анализ на разпределенията между приоритетни оси и тяхната реалокация в

случаите, когато има спестен ресурс. УО ще положи необходимите усилия и сроковете за приключване на програмния период и подаване на изменението в програмата да бъдат спазени. По линия на социалната жилищна политика трябва да се отбележи, че изпълнението на тази мярка е едно сериозно предизвикателство и затова към момента проектите са само 3. Отчетени бяха големи трудности в убеждаването на обществеността за необходимостта от тези проекти, както и да се защити позицията, че маргинализираните групи се нуждаят от интеграция и тя се прави по съответния модел, който дава възможност хората да живеят в условия равни на останалите. Основният проблем при изпълнението на тази мярка е по какъв начин обществеността да бъде информирана за наличието на тези проекти, къде са ситуирани, включително като инфраструктурни мерки и по какъв начин обществото гледа на целия процес. Има необходимост този тип проекти да бъдат изпълнявани едва след като обществеността по места е готова да приеме, че такъв тип проекти ще се изпълняват. В противен случай, каквито и решения да вземе Комитетът за наблюдение, когато проектите започнат своята реализация, те се оказват неизпълними.

Г-н Даниел Панов каза, че по отношение на решението за социалните жилища НСОРБ не приема отмяната му. Проведени са разговори и с петте общини, които заявяват готовност до 31.10.15 г. да приключат изпълнението на проектите. Получени са писма и от много НПО, които подкрепят тази схема. От община Варна също е получено писмо, в което се казва че се разчита на тези средства и от гл.т. на справяне с щетите от бедствието през юни 2014 г. Г-н Панов отбелязва, че поставеният срок - 30 април 2014 г. е разумен и следва да бъдат подкрепени всички общини, които са провели процедурите си. НСОРБ подкрепя направената приоритизация и общините ще направят всичко възможно да усвоят средствата за градска среда, за транспорта, а също така и за здравеопазването.

Г-жа Добринка Кръстева подкрепи позицията на НСОРБ по отношение на социалните жилища. Тя подчерта, че към момента има две общини - Варна и Тунджа, които са пред сключване на договор с изпълнител, като обществените поръчки следва да приключат до края на декември 2014 г., а в случай на обжалване може би февруари 2015 г. ще се сключат договори с изпълнители. Дори и да не бъдат подкрепени останалите общини, би трябвало поне Варна и Тунджа да получат финансиране. За да бъде взето информирано решение какъв е резервния списък с проектите, е необходимо да има повече информация за самите проекти, т.е. кои от тях имат готови обществени поръчки, какъв е срокът за изпълнение, т.е. предоставената информация е доста обзорна.

Г-жа Деница Николова, каза че ще бъде обърнато внимание на готовността на обществените поръчки. По отношение на проектите за градска среда има пълна яснота къде са проведени обществени поръчки, къде са изпълнени конкретни обекти и къде предстои провеждането на обществени поръчки. Тези обществени поръчки са по-гъвкави, защото с по-малък ресурс - до 500 000 лв., е възможна бърза реализация и УО счита, че те трябва да бъдат приоритизирани на първо място. Относно градския транспорт готовността е пълна от гл.т. на възможност за незабавно обявяване на обществената поръчка, тръжната документация е минала предварителен контрол и през Агенцията по обществени поръчки. Ако стартира сега, тази процедура би могла да приключи март-април 2015 г. Г-жа Николова даде думата на г-н Адам Персенски, за да обясни готовността на Министерство на здравеопазването да реализира проекта включен в допълнителния списък.

Г-н Адам Персенски каза, че мотивите на Министерство на здравеопазването за закупуване и внедряване на двата апарата са свързани с

това, че те са уникални и не са налични никъде на територията на страната. Тези апарати биха помогнали в лечението на около 500 000 пациента годишно. Той увери, че екипът на Министерство на здравеопазването ще положи усилия всички необходими процедури да бъдат спазени и да няма риск в доставката на апаратурата.

Г-жа Добринка Кръстева отбеляза, че никой не оспорва уникалността на апаратурата и нейната нужда. Тя попита готови ли са тръжните документации, кога ще се проведе процедурата и на какъв етап на изпълнение е .

Г-н Адам Персенски отговори, че до 15.12.2014 г. поръчката може да бъде обявена под условие, т.к. ще бъде изпълнена само при наличие на свободен финансов ресурс. Предвид, че поръчката е само за апаратура, не би трябвало да има проблем и да бъде поставена под риск. Трябва да се има предвид, че след като се изпълнят всички процедури по Закона за обществените поръчки, са необходими около два месеца за доставка на апаратурата, предвид че е уникална и самите производители изискват такъв срок. След това ще е необходимо и време от около 50-60 дни за издаване на лиценз от Агенцията за ядрено регулиране.

Г-жа Деница Николова каза, че е важно да се знае какъв е етапът на подготовка на тръжната процедура, кога ще бъде обявена и кога евентуално ще може да има решение по нея.

Г-н Адам Пресенски каза, че в края на декември 2014 г. ще бъдат готови с обявяването на обществената поръчка.

Г-жа Деница Николова каза, че вземайки предвид направените коментари от всички, има възможност да се даде равен шанс на всички приоритизирани проекти да обявят своите обществени поръчки под условие. Крайният срок в рамките на който ще може да се прави преценка за възможността за сключване на договори за безвъзмездна финансова помощ, ще бъде края на април 2015 г. Така представената приоритизация, след изготвен анализ и оценка на риска, е най-оптималният вариант за приоритизация на проектите. В допълнение на това, социалната жилищна политика би могла да бъде включена за двата проекта, за които има яснота, че към февруари ще приключат обществените си поръчки.

Г-н Даниел Панов предложи да останат и петте проекта, като до края на април 2015 г. ще се разбере кои от тях ще бъдат готови с процедурите за обществени поръчки. Няма пречка да бъде даден равен шанс на всички. Ако трите общини не се справят, те ще отпаднат автоматично, а двете общини с готовите процедури ще продължат в следваща фаза.

Г-жа Деница Николова каза, че по отношение на обявяване на обществени поръчки би могло да се даде равен шанс на всички, но приоритизацията трябва да остане в предложения ред.

Г-н Даниел Панов отбеляза, че ако някоя от петте общини направи по-рано обществените си поръчки от проектите за градска среда, би било редно те да бъдат финансирани.

Г-жа Деница Николова каза, че всичко зависи от това какъв спестен ресурс ще има за определен период от време. Ако през февруари 2015 г. има свободен спестен ресурс за УО е важно да има приоритизация по списъка с резервни проекти, дотогава може да има общини, които вече са провели обществените си поръчки, или са пред сключване на договор с изпълнител, или вече са финализирали, включително със собствени средства обектите, които биха могли да бъдат възстановени директно от страна на УО. По отношение на проектите за градска среда има много случаи, в които общините не само са сключили договори с изпълнители, но са вложили и собствени средства. Затова на първо място в списъка би трябвало да има готови проекти, физически изпълнени проекти, които

на практика ще дадат гъвкавост веднага да се възстановят средствата по тях, ако има спестен ресурс. На следващо място в списъка трябва да се приоритизират проекти, които имат избран изпълнител за основните дейности с влязло в сила решение, без обжалвания по него. Тогава на следващо място може да бъдат поставени всички останали проекти.

Г-жа Добринка Кръстева попита дали разбира правилно, че първо са проектите за зелена и достъпна градска среда, за които има сключен договор с изпълнител до април 2015 г., включително проектите за социални жилища, след което следват градският транспорт и болниците. Тя попита защо общините се делят на такива с проекти за градска среда и такива с проекти за социални жилища.

Г-жа Деница Николова, отбеляза че делението е от гл.т. на операции, предвид че са отделни такива и няма как да бъдат заедно.

Г-жа Добринка Кръстева попита каква е логиката на приоритизацията. Ако проекта за Северна скоростна тангента не се случи, ще се финансира зелена и достъпна градска среда, след това градския транспорт, след това болниците и накрая социалните жилища, в което няма логика. По-скоро редът трябва да бъде първо проектите за зелена и достъпна градска среда с избран изпълнител, после проектите за социални жилища, които имат сключени договори с изпълнители, и след това градския транспорт или болниците в зависимост от това дали имат договори с изпълнители. По отношение на болниците не е ясно дали ще имат сключен договор с изпълнител, предвид че още не са обявили обществената поръчка.

Г-жа Деница Николова каза, че като се даде равен шанс на всички да обявят обществените си поръчки под условие, се дава възможност на голяма част от проектите да имат готовност за бърза реализация в момента на избор на изпълнител. Независимо дали това са проекти за социални жилища, за зелена и достъпна градска среда, автобусите по линия на градския транспорт или по отношение на болниците. Към момента трябва да бъде даден шанс на всички за обявяване на обществените поръчки под условие, а в случай на реализиран спестен ресурс да се следва някаква приоритизация, която на този етап от гл.т. на готовност на проектите би следвало на първо място да бъде градската среда и да продължи с предложената приоритизация, спрямо рисковете, които за момента са идентифицирани. По отношение на социалната жилищна политика следва да се даде възможност за обявяване на обществените поръчки под условие, да се види до къде ще стигнат по отношение на избора на изпълнител и възможност за сключване на договор. Междинно едно допълнително условие трябва да бъде изпълнено, а то е категорично и ясно обществеността да бъде така информирана, че да се подsigури изпълнението на такива проекти. Към момента опитът показва, че и след проведени процедури, се налага да се анулират проекти, защото общността има настройката срещу изпълнението на такъв тип проекти на проекти на определени места. УО на ОПРР иска да избегне този модел, в който се рискува да се сключат договори за безвъзмездна финансова помощ по линия на социалната жилищна политика и в един момент да се наложи да се анулират през юни 2015 г., когато ще има такова непреодолимо препятствие, което не дава възможност за бъдещо развитие. Затова УО счита, че социалната жилищна политика като приоритизация би трябвало да отиде на по-заден план от гл.т. на рискове, с които ще се сблъскаме.

Г-н Даниел Панов каза, че НСОРБ са съгласни с представената обосновка.

Г-н Марек Теплански каза, че има решение на Комитета за наблюдение за пренасочване на средства към схемата за социални жилища и това решение е все още в сила. За два от проектите – Варна и Тунджа, има детайлна

информация относно процедурите за избор на изпълнители и още през следващата седмица може да се разбере какви договори ще бъдат сключени. За много проекти има забава, но тези двата са в изключително напреднала фаза. УО на ОПРР и бенефициентите трябва да проверят готовността по проектите. През следващите седмици, ако е необходимо, да се направят анализи за зрелостта на тези проекти от гл.т. на изпълнение и да се вземе окончателно решение през първото тримесечие на 2015 г. В същото време е ясно желанието да има проектна готовност при наличие на допълнително спестен ресурс от приключили проекти. За тази цел е необходимо да има списък с готови проекти по отделните оси, които да бъдат с реална възможност за изпълнение до края на допустимия период. Към момента не може да се вземе решение за реалокация, предвид липсата на спестени средства. Това по-скоро е стъпка напред, предпазна мярка, че има проекти които могат да бъдат финансирани при наличие на свободен ресурс. Бенефициентите поемат риска да проведат тръжните си процедури, за да се гарантира изпълнението на дейностите в срок, в случай че се сключи договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Целият този процес трябва да се случи до април 2015 г., когато ще има яснота дали договорите могат да бъдат изпълнени до края на 2015 г. От тази гл.т. няма противоречие между зрелостта на проектите за социални жилища и останалите проекти, които са много важни. През януари-февруари 2015 г. ще има яснота кои от проектите ще могат да продължат да се реализират, кои от тях са готови и кои не, и на база на информацията за спестения ресурс през април 2015 г. ще може да се вземе решение кои проекти да се финансират. Основен критерий трябва да бъде готовността на самите проекти. Г-н Теплански каза, че няма причина да не се вземе принципно решение или да се дискутира типа на проектите, които да бъдат подпомогнати и тяхната приоритизация при спестен ресурс. Решението за финансиране на социалните жилища, което беше взето от Комитета за наблюдение в средата на 2014 г., е на база възможността за приключване на проектите в срок. По принцип може да се направят и двете процедури, предвид че на днешното заседание не може да бъде взето решение, а това ще се случи през първото тримесечие на 2015 г., когато ще има ясна картина какво остава да се изпълни до края на 2015 г. Възможно е за някои проекти от списъка с приоритизирани проекти да възникнат пречки и трудности, свързани с обществените поръчки.

Г-жа Деница Николова каза, че е разумно да се пристъпи към вземане на решение, че вследствие на днешното обсъждане се дава мандат на РУО да предостави възможност за обявяване на поръчки под условие по отношение на списък от резервни проекти, които включват проекти за градска среда, интегриран градски транспорт по отношение на предложението на община Стара Загора, Министерство на здравеопазването по отношение на закупуването на допълнителна апаратура за лъчелечение и по отношение на социалната жилищна политика за изпълнение на бъдещи инвестиционни мерки, в случай на реализиран спестен ресурс от страна на оперативната програма до края на април 2015 г. Като междинен срок УО ще предостави информация на членовете на Комитета за наблюдение към края на февруари 2015 г. какво е текущото състояние по отношение на спестени средства и възможности за реализация, след което да бъде направен и анализ на текущия статус на обществените поръчки и възможностите за реализация по списъка от резервни проекти. В следствие на анализите ще бъде взето окончателно решение за приоритизацията на проектите от гл.т. на финансиране по линия на спестения ресурс.

Г-н Марек Теплански каза, че според него средствата за социална жилищна политика са гарантирани и ясни, докато тези по останалите мерки предстои да

бъдат спестени.

Г-жа Деница Николова уточни, че към момента няма ресурс, който да е разполагам, въпреки взетото решение чрез писмена процедура. На практика този ресурс не е осигурен в рамките на бюджета на програмата и той не е включен в 105 % договорени средства.

Г-жа Добринка Кръстева попита дали към момента няма налични 3 млн. лв. за проекта на община Варна.

Г-жа Деница Николова поясни, че тези средства, които към момента се водят като спестен ресурс, са за подsigуряване на Северна скоростна тангента, предвид липсата на ресурс от 159 млн.лв.

Г-жа Гергана Митрева каза, че решението на Комитета за наблюдение е да не се променя схемата за социалните жилища и ресурсът да не се пренасочва. След отказа на община Бургас средствата са дадени за проекта на община Варна. След отказа на община Варна този ресурс е наличен, а и в момента се оценява друг проект на община Варна.

Г-жа Деница Николова каза, че за този ресурс не е взето решение за пренасочването, но и той не достатъчен да се финансират петте общини.

Г-жа Гергана Митрева каза, че може да се финансират двете общини – Варна и Тунджа.

Г-жа Деница Николова каза, че към момента се коментира етапът, в който на всички общини се дава равен шанс. УО на ОПРР не може да прецени дали ще финансира проекта на Варна, на Тунджа или някой от другите проекти към момента.

Г-жа Добринка Кръстева каза, че е факт че има налични 3 млн.лв. по схемата и тези средства са сигурни, за която и да е от петте общини.

Г-жа Деница Николова помоли Централно координационно звено като координатор на групата за социална жилищна политика да информира УО на ОПРР кой от тези пет проекта би трябвало да финансира.

Г-жа Добринка Кръстева предложи, както е било поставено условие, като се види кой ще бъде готов с процедурата по обществена поръчка за избор на изпълнител и тогава първият, който е готов по схемата за социална жилищна политика, да получи финансиране. Факт е, че тези средства са сигурни за тази схема и не трябва отново всички да се борят наравно за допълнителни средства.

Г-жа Деница Николова обобщи, че предложението на Централно координационно звено по отношение на социална жилищна политика е, предвид наличния ресурс, който е спестен и не е пренасочван към момента към Северна скоростна тангента, първата община с избран изпълнител да получи тези средства, ако ресурсът е достатъчен.

Г-жа Добринка Кръстева каза, че към януари 2015 г. ще бъде ясно коя община ще получи финансиране.

Г-жа Деница Николова добави, че по отношение на социалната жилищна политика има специфика от гл.т. на взетите решения на предходен етап. Има свободен ресурс в рамките на схемата в размер на малко над 3,5 млн. лв., който би могъл да бъде насочен към един от петте проекта при условие, че има проект, по който има избран основен изпълнител. По отношение на този ресурс решение коя ще бъде финансираната община ще бъде взето в рамките на януари 2015 г. с оглед приключване процедурите на двете общини, които към момента вървят с по-голям аванс спрямо останалите. По отношение на списъка от резервни проекти, предложението на УО е да бъде дадено право на всички бенефициенти по предложенията за градска среда, градски транспорт, допълнително оборудване за болниците и оставащите три общини за социална жилищна политика да обявят обществените си поръчки под условие. В края на февруари

2015 г. УО ще направи анализ за спестения ресурс и за готовността на тези проекти от гл.т. на избор на изпълнител след обжалване. В края на февруари 2015 г. ще може да бъде взето решение, спрямо спестения ресурс и избраните изпълнители по този списък кои проекти биха могли да бъдат приоритизирани и съответно къде да се насочи спестения ресурс.

Г-н Даниел Панов отбеляза, че коментираният срок е бил април 2015 г.

Г-жа Деница Николова каза, че в момента се коментира един междинен срок – февруари 2015 г., за да може да бъде взето решение за приоритизация. Ако решението се вземе април 2015 г. има риск за изпълнението, затова през февруари 2015 г. ще се направят двата анализа и чрез писмена процедура ще се вземе решение за реалокация на средствата.

По направеното предложение нямаше коментари и бележки и то бе прието с един глас въздържал се.

Г-жа Деница Николова каза, че е получено предложение за вземане на решение за пренасочване на ресурс по линия на техническа помощ в подкрепа на подготовката за програмен период 2014-2020 г. на три общини. Към момента тези общини, съгласно Национална концепция за пространствено развитие, са в трето ниво и са определени като конкретни бенефициенти по Приоритетна ос 1 за финансиране от Оперативна програма Региони в растеж 2014-2020 г. Предложението е да им бъде предоставена техническа помощ за подготовка на работни и инвестиционни проекти, които са част от интегрираните им планове за възстановяване и развитие. Към момента те не са получили финансиране, защото Националната концепция за пространствено развитие е приета в края на декември 2012 г. и тогава са определени всички градове от първо до трето ниво, които реално са включени за финансиране в Приоритетна ос 1 на Оперативна програма Региони в растеж 2014-2020 г. Схемата, по която е предоставена техническа помощ на 36 града от първо до трето ниво, е обявена в началото на 2012 г. и това е довело до невъзможност тези три общини да получат средства за подготовка на програмен период 2014-2020 г. В тази връзка общините – Горна Оряховица, Асеновград и Димитровград следва да получат такава техническа помощ в рамките на спестения ресурс, който вече има по мярката за подготовка на работни и инвестиционни проекти, за да имат равен достъп до финансиране и равнопоставеност при кандидатстване по новата оперативна програма за проектите, включени в рамките на интегрираните планове за градско възстановяване и развитие. Предложението за решение е да се определят общините – Горна Оряховица, Асеновград и Димитровград за конкретни бенефициенти в рамките на Компонент 3 по схемата в подкрепа за следващия програмен период, както и да се даде мандат на РУО да измени изискванията за кандидатстване по схемата и покани общините да подадат проектните си предложения, с което да им бъде предоставено финансиране за подготовка на инвестиционни проекти.

Г-н Даниел Панов каза, че НСОРБ подкрепя това предложение за решение и поясни, че трите общини имат готовност с интегрираните планове за градско възстановяване и развитие.

Г-жа Деница Николова уточни, че тези три общини следва да имат избрани изпълнители до края на април 2015 г. от гл.т. на срока за допустимост на разходите.

По направеното предложение нямаше коментари и бележки и то бе прието единодушно.

Взети решения:

Решение 2:

1. КН дава мандат на Ръководителя на Управляващия орган на ОПРР да предостави възможност за обявяване на обществени поръчки под условие по отношение на списъка от резервни проекти (допълнителните обекти, одобрени по схема „Зелена и достъпна градска среда“, предложението за интегриран градски транспорт на гр.Стара Загора, предложението на Министерство на здравеопазване закупуване на допълнителна апаратура за лъчелечение и проектите в оценка по схемата за социални жилища), за изпълнение на бъдещи потенциални инвестиционни мерки, които, след сформирание на целия необходим финансов ресурс по големия проект за изграждане на Северна скоростна тангента (159 млн. лв), да бъдат финансирани при съвкупно изпълнение на следните условия:

- наличие на допълнително спестен ресурс по оперативната програма;
- наличие на влезли в сила решения за избор на изпълнители на основните дейности по проектите до края на месец април 2015 г.

2. По отношение схемата за социални жилища, през месец януари 2015 г. , УО на ОПРР да извърши анализ на напредъка по провеждане на процедурите за избор на изпълнители по проектите на общините Варна и Тунджа, като бъде финансиран този проект, за който първи има влязло в сила решение за избор на изпълнител и наличният ресурс по схемата в размер на 3 890 038,55 лв. е достатъчен за изпълнение на проекта. За останалите проекти в оценка по схемата, като част от списъка с резервни проекти по т.1, УО на ОПРР да предостави възможност за обявяване на обществени поръчки под условие, като същите биха могли да бъдат финансирани след осигуряване на необходимия към момента ресурс за ССТ и при съвкупно изпълнение на условията по т.1

3. До края на месец февруари 2015 г. УО на ОПРР да извърши:

- анализ за спестения ресурс и възможностите за освобождаване на ресурс по оперативната програма;
- анализ за напредъка при провеждане на обществените поръчки по всеки проект от резервния списък, с оглед инициране на предложение към Комитета за наблюдение за приоритизиране на списъка с резервни проекти..

4. До края на месец април 2015 г. , УО на ОПРР да извърши:

- окончателен анализ за спестения ресурс и възможностите за освобождаване на ресурс по оперативната програма;
- анализ на напредъка по провеждане на обществените поръчки по всеки проект от резервния списък с оглед инициране на предложение към Комитета за наблюдение за окончателно приоритизиране на списъка с резервни проекти и реалотиране на средствата от спестения ресурс.

Решение 3:

КН по ОПРР дава мандат на Ръководителя на УО:

- Да определи общините Горна Оряховица, Асеновград и Димитровград за конкретни бенефициенти в рамките на компонент 3 „Общини на средно-големите градове, центрове на агломерационни ареали“ по схема BG161PO001/5-02/2012 "В подкрепа за следващия програмен период".

- Да измени Изкисванията за кандидатстване по схема BG161PO001/5-02/2012 "В подкрепа за следващия програмен период" и покани общините Горна Оряховица, Асеновград и Димитровград да подадат проектни предложения по схемата. Предвид крайния срок за допустимост на разходите по ОПРР – 31.12.2015 г., проектите да бъдат одобрени под условие, като към сключване на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по схемата се

пристъпи, след като е налице влязло в сила решение за определяне на изпълнители на обществените поръчки за основните дейности по проектите в срок до края на месец април 2015 г.

Преглед на напредъка в изпълнението на инициативата JESSICA

По следващата точка от дневния ред, *“Преглед на напредъка в изпълнението на инициативата JESSICA”* г-жа Деница Николова даде думата на г-н Иван Попов, заместник-главен директор на ГД PPP.

Г-н Иван Попов каза, че ще информира членовете на Комитета за наблюдение относно напредъка по инициативата JESSICA, която се финансира от оперативната програма. България е една от малкото страни-членки, които са се престашили да изпълняват тази инициатива през сегашния програмен период, поради предимствата, които тя дава. На първо място е възможността, която оперативната програма дава за осигуряване на изпълнението ѝ, предвид силната насоченост към градското развитие. Също така факта, че инициативата JESSICA финансира може би най-ефективните типове проекти, т.к. финансирането се осигурява чрез заеми, гаранции и дялово участие, което осигурява оптимизиране на разходите по всеки един проект, т.к. всяка инвестиция следва да бъде върната. Друга положителна страна е, че проектите включват приходоносни дейности. Макар че са насочени към изпълнение на публични политики, те осигуряват възвръщаемост, и финансова жизнеспособност на всеки един проект, така че той да има възможността сам да се поддържа за в бъдеще и не след всеки 5 или 10 години да има необходимост от ново публично финансиране. Инициативата осигурява т.нар. “лостов ефект” или възможност да бъдат привлечени допълнителни частни ресурси в изпълнение на публични политики за градско развитие. Инициативата осигурява и т.нар “револвиращ механизъм”, т.е. проектите възвръщат инвестицията във фондовете за градско развитие. На практика тези фондове за градско развитие могат да съществуват дългосрочно, дори вечно, и да реинвестират този ресурс, в нови и нови проекти. Не на последно място тази инициатива дава възможност на централните и местните власти да се възползват от експертизата, опита и потенциала на частните партньори и на банковия сектор. По отношение на т.нар. “лостов ефект” практика до момента по договорените и одобрени проекти по двата фонда за градско развитие показва, че средно на един проект инвестициите от оперативната програма представляват около 1/3 от ресурса на проекта. Тази инициатива стимулира местните и привлича чуждестранни инвестиции. Към момента Фонда за устойчиво градско развитие на София, има одобрени и договорени проекти на стойност 34 млн. лв., като толкова е съфинансирането което се осигурява от него, а от страна на проектните инициатори – 32 млн.лв. Регионалният фонд за градско развитие, който осигурява подкрепа за 6-те големи града на страната, има одобрени и договорени проекти на стойност 26 млн.лв. и е с двойно повече осигурено съфинансиране от негова страна. Към момента договорените средства само за Софийския фонд са в размер на 62 % от ресурса, който му е предоставен от оперативната програма, а на регионалния фонд за градско развитие договорените проекти са на стойност 58%. Двата фонда имат амбицията до края на годината да договорят поне 80 % от ресурса, който управляват. Финансирането на проекти или усвоения ресурс е съответно 15 % за фонда за София и 25 % за регионалния фонд за градско развитие. На практика фондът за София има одобрени и договорени проекти на 140 % от ресурса, отделен за него. Другият фонд е на около 80 %, но Регионалният фонд е в процедура на оценка на още 10 проекта. Това дава основание на УО да счита, че

въпреки трудното начало, и отчитайки една изцяло нова инициатива, като мислене, като подход за финансиране, тя е успешна не само за УО на ОПРР, но и за общините. Инициативата стартира трудно, имаше процедура за решение за държавни помощи, което забави до известна степен процеса, но УО предприе действия за ускоряване на изпълнението. На първо място това беше сключеното през юли 2014 г. споразумение за удължаване на финансовото споразумение с Европейската инвестиционна банка до края на 2015 г., т.к. ЕИБ, в качеството ѝ на холдингов фонд по JESSICA, е един надежден, стабилен партньор, който може да осигури ефективно изпълнение на инициативата. Споразумението беше изменено в посока прехвърляне на административна сума към ЕИБ и двата фонда да реинвестират средствата до тази сума в проекти, така че градовете да не загубят инвестиции. Предстои изменение в двете оперативни споразумения, което ще удължи срока за инвестиране в проекти до края на декември 2015 г. По регионалния фонд за градско развитие има изпълнени 5 проекта, т.е. вече се виждат реалните резултати от тази инициатива. Първият приключил проект е "Централният общински пазар в Стара Загора". Друг ключов проект е "Туристически атракцион – подземен град Бургас", който всъщност от едно старо, изоставено бомбоубежище, което общината превръща в интерактивен музей, представящ настоящето, миналото и бъдещето на гр. Бургас и по този начин осигуряващ намаляващия сезонен туризъм. Други важни проекти са възстановяването на индустриалните зони в Русе, в Стара Загора и в Пловдив, които създават работни места, и привличат допълнително инвестиции. Някои от добрите проекти са свързани със спортната инфраструктура, като напр. проекта за енергийно ефективно осветление на Стадион "Верея" в Стара Загора. Друг проект, в процес на изпълнение, е изграждането на втори гребен канал в Пловдив. Фондът за устойчиво градско развитие на София има два приключили проекта. Най-емблематичния е "Обновяването на Женския пазар и пространството около него". На практика този проект демонстрира подхода на JESSICA много ясно - инвестиция, чрез която хората могат не само да пазаруват, но и да общуват и да се разхождат в центъра на София, а наемите на търговските площи осигуряват възвращаемостта на вложената инвестиция, така че този ресурс ще може отново и отново да бъде инвестиран в проекти за градско развитие. Друг приключил проект е "Магически замък", представящ музей на магическото изкуство. Други проекти са свързани с обновяване на пазари, реконструкция на болници и доставка на оборудване и изграждане на спортен комплекс в София за обществено ползване. Предстои сключване на договори за реконструкция на специализирана онкологична болница за активно лечение, пазар на цветята и изграждане на спортно-образователен комплекс в кв. Лозенец. Г-н Попов каза, че успешната реализация на проекти и значителния интерес по инициативата, както от общините, така и от частни инвеститори, дава основание да се заложи значително по-голям ресурс за финансиране на подобен тип проекти по новата оперативна програма. Това се прави от една страна и поради ограничения ресурс, т.е. очаква се че чрез този тип финансиране ще бъдат привлечени допълнителни ресурси за изпълнение на проекти по новата оперативна програма. Обхватът е малко променен - ако досега той беше само за града, вече ще обхване полицентричната система, съгласно Националната концепция за пространствено развитие, т.е. новата инициатива ще може да се изпълнява и в други градове. Три са направленията, в които ще се изпълняват финансови инструменти - енергийна ефективност в градско направление, което включва градска среда, второто направление е в подкрепа на зони с потенциал за икономическо развитие - градски транспорт, спортна и културна инфраструктура, и трето направление е регионален туризъм. Ресурсът предвиден по новата

оперативна програма за финансиране на такъв тип проекти, е индикативен и е в размер на 472 млн.лв. или 16 % от бюджета на програмата. В началото на декември 2014 г. приключи задължителната предварителна оценка на финансови инструменти, която идентифицира пазарните нужди и валидира подходът възприет в новата оперативна програма, като резултатите предстоят да бъдат публикувани

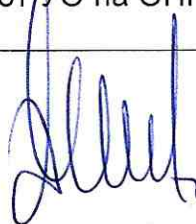
Закриване на заседанието на КН на ОПРР – заключителни слова на г-жа Деница Николова и г-н Марек Теплански

Г-жа Деница Николова благодари на членовете на Комитета за наблюдение за участието им в днешното заседание и за вземането на важни за УО решения, които ще дадат възможност за усвояване на средствата по-максимално ефективен начин до края на 2015 г. Тя каза, че разчита много на Комитета за наблюдение и връзката между него и УО, защото по този начин се осигурява прозрачността и информираността, от която се нуждаят всички, за да сме сигурни че се вземат правилни решения и на политическо и на експертно ниво, така че да може успешно да се усвояват средствата. Г-жа Николова благодари и на представителите на ЕК за оказаната подкрепа и съдействие.

Г-н Марек Теплански отново подчерта, че 2015 г. ще бъде много важна от гл.т. на изпълнение. Идентифицирани са високо рискови проекти, които трябва да се следят много внимателно през следващите 12 м. Средно рисковите проекти също трябва да бъдат наблюдавани, за да не се превърнат във високо рискови такива. По отношение на изпълнението трябва да се положат усилия от всички страни за съвместна работа, защото времето за изпълнение е твърде кратко, предвид неблагоприятния за стротелството сезон. Вниманието следва да се обърне и на други проекти, напр. за социалните жилища, от гл.т. на нормативна уредба и на процедури за обществени поръчки и това е важи не само за тази програма, но и за останалите. Г-н Теплански благодари за положените усилия от всички заинтересовани страни и подчерта, че УО на ОПРР и бенефициентите може да разчитат на подкрепата на ЕК.

Г-н Даниел Панов благодари от името на всички бенефициенти по програмата за помощта, която получават от УО на ОПРР.

УТВЪРДИЛ:

ДЕНИЦА НИКОЛОВА,
Председател на КН на ОПРР,
Ръководител на УО на ОПРР и
Заместник-министър на регионалното
развитие и благоустройството

РАДОСТИНА МИХАЙЛОВА,
Заместник-председател на КН на ОПРР,
Заместник-ръководител на УО на ОПРР
и и.д. главен директо на ГД ПРР